

Aplinkos apsaugos agentūrai

Siunčiama el. paštu: aaa@gamta.lt

DĖL ŪKINĖS VEIKLOS SKAIDYMO IR ĮMONIŲ TARPUSAVIO RYŠIŲ ĮVERTINIMO

2025 m. vasario 11 d.

Asociacija „Kraštovaizdis“ (toliau – asociacija) atstovaudama Širvintų r. bendruomenę, susipažino su UAB „Gamtos galia“ ketinimu Širvintų r. sav., Alionių sen., Gervėčių k. ir Jauniūnų sen., Lauryniškių k. statyti 6 vėjo elektrines, kaip tai nurodyta Aplinkos apsaugos agentūros svetainėje skelbtoje atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo informacijoje (nuorodos: https://drive.google.com/file/d/1fQDLP--ya4m7lUm5gp_2ff_HUTAMOXp/view arba <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2025 metai > 3. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo informacija 2025 m. > Vilniaus apskritis (6)).

Atsižvelgiant į šią informaciją, **prašome Jūsų:**

1. **ištirti**, ar nėra pažeidžiamas Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje numatytas draudimas skaidyti ūkinę veiklą. Šio įstatymo nuostata aiškiai nurodo:

„8. Planuojama ūkinė veikla negali būti skaidoma į mažesnio masto planuojamas ūkines veiklas, jeigu taip galėtų būti išvengta poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo. Jeigu nustatoma, kad planuojama ūkinė veikla suskaidyta į mažesnio masto planuojamas ūkines veiklas, siekiant išvengti poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo, leidimas, nurodytas šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje, neišduodamas ir ši planuojama ūkinė veikla negali būti vykdoma.“

2. **pateikti informaciją**, ar įmonės „Gamtos Galia“ ir „Žalia Žemė“ nėra tarpusavyje susijusios.

Pažymime, kad net jei šios įmonės nėra susijusios, vadovaujantis minėto PAV įstatymo 3 straipsnio 8 dalimi, numatomos abėjų įmonių veiklos būtų vykdomos tame pačiame rajone, todėl tai gali būti laikytina ūkinės veiklos skaidymu, o tokiu atveju veikla negalėtų būti vykdoma.

Šiuo metu vykdomas UAB „Žaliai žemė“ planuojamos ūkinės veiklos Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) rengimas ir derinimas, kuriame numatytos 38 vėjo elektrinės (VE). **Bendras (skaičiuojant UAB „Žalia žemė“ ir UAB „Gamtos galia“) VE skaičius akivaizdžiai atitinka PAV įstatyme nustatytus parametrus, nuo kurių privaloma atlikti pilną PAV procedūrą.**

Todėl negali būti toleruojama praktika, kai prieš pusantro mėnesio įsteigtos įmonės, siekdamos išvengti pilno PAV, dirbtinai skaidydamos veiklą, bando apeiti teisės aktų reikalavimus. Net jei naujai įsteigta UAB veikia kaip atskiras juridinis subjektas, **svarbu įvertinti objektyvias jungtis tarp šių įmonių – tiek veiklos pobūdį, tiek kitus techninius ir administracinius rodiklius.** Pavyzdžiui, rezervacijos VERT sistemoje rodo, kad naujai įsteigta įmonė be UAB „Žaliai žemė“ pritarimo neturėtų galimybės vykdyti analogiškos veiklos.

Todėl vertinant poveikį aplinkai, būtina atsižvelgti į bendrą teritorijoje planuojamų VE skaičių ir jų suminę galią. Priešingu atveju, jei įmonės dirbtinai suskaidytų projektus tam, kad išvengtų pilno PAV reikalavimų, PAV įstatymo nustatyti kriterijai netektų prasmės, o aplinkosauginis reguliavimas taptų lengvai apeinamas. Toks teisinis precedentas sukurtų neskaidrią praktiką, galinčią lemti nevaldomą vėjo energetikos plėtrą be tinkamo poveikio aplinkai įvertinimo, kas prieštarauja tiek nacionaliniams teisės aktams, tiek ES direktyvoms.

Todėl būtina užtikrinti, kad bet koks suminis teritorijai tenkantis VE skaičius ir jų bendra galia būtų vertinami kompleksiskai, neleidžiant piktnaudžiauti veiklos skaidymu ir išvengti teisės aktų reikalavimų.

Atkreipiame dėmesį į galimus šios veiklos poveikio aplinkai aspektus, įskaitant galimą kumuliacinį poveikį vietos ekosistemai, oro taršą ir vizualinį kraštovaizdžio pokytį. Tikimės, kad Aplinkos apsaugos agentūra įvertins visas šias aplinkybes ir užtikrins, kad būtų laikomasi galiojančių teisės aktų nuostatų. Tikimės išsamaus situacijos įvertinimo ir atsakymo dėl galimų teisės aktų pažeidimų. Prašome apie tyrimo rezultatus informuoti raštu.

Elektroninio pašto adresas kontaktams: dokumentai@krastovaizdis.eu.

Pagarbiai,

Asociacijos „Kraštovaizdis“ prezidentas

Teisutis Buda

